

**IE VALSTS
PROBĀCIJAS
DIENESTS**

**2006. gada
publiskais pārskats**

Satura rādītājs

Priekšvārds	2
I. Pamatinformācija	
■ Valsts probācijas dienests	3
■ Valsts probācijas dienesta juridiskais statuss	3
■ Valsts probācijas dienesta kompetence	4
■ Valsts probācijas dienesta struktūra	4
■ Valsts probācijas dienesta centrālā aparāta struktūrvienības	5
■ Valsts probācijas dienesta teritoriālās struktūrvienības	9
■ Izmaiņas Valsts probācijas dienesta darbībā 2006. gadā	9
2. Valsts probācijas dienesta darbības rezultāti 2006. gadā	
■ Valsts probācijas dienesta uzdevumi	10
■ Valsts probācijas dienesta funkcijas	11
■ Valsts probācijas dienesta izstrādātie normatīvie akti	22
■ Valsts probācijas dienesta veiktie pētījumi	24
■ Valsts probācijas dienesta īstenotie projekti	26
3. Valsts probācijas dienesta budžeta informācija	29
4. Valsts probācijas dienesta personāls	31
5. Valsts probācijas dienesta komunikācija ar sabiedrību	32
■ Sabiedrības informēšana un izglītošana	32
■ Valsts probācijas dienesta Konsultatīvo padomju darbības rezultāti	33
■ Sadarbība ar ārvalstīm	33
6. Valsts probācijas dienesta plāni 2007. gadam	34

Priekšvārds

Vēl viens gads ierakstīts Valsts probācijas dienesta vēsturē. Šajā gadā pilnībā pabeigta dienesta izveidošana, izveidotas visas struktūrvienības un darbinieku skaits pieaudzis līdz 430.

Pirmo gadu dienests ir pildījis visas Probācijas likumā noteiktās funkcijas un sasniegjis ievērojamus rezultātus, jo klientu skaits ir sasniegjis gandrīz 12 000.

Šis gads ir bijis arī normatīvās bāzes sakārtošanas gads, jo ir veikti plaši grozījumi Probācijas likumā un esam izveidojuši 11 Ministru kabineta noteikumus, kas turpmāk ļaus juridiski korekti pildīt mums uzticētās funkcijas.

Šogad esam izveidojuši Probācijas dienesta stratēģiju un nosprauduši uzdevumus turpmākajiem trim gadiem.

Mūsu dienestā esam pieņēmuši jaunus darbiniekus, kuri ir ar labu pieredzi darbā ar cilvēkiem, 98% darbiniekiem ir viena vai vairākas augstākās izglītības.

Pārskatā ikviens interesents spēs gūt informāciju par dienesta galvenajiem darbības virzieniem un paveikto pārskata periodā.

Valsts probācijas dienesta vadītājs **Aleksandrs Dementjevs**

Valsts probācijas dienests

Valsts probācijas dienests ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku kriminālsoda – piespiedu darbs un audzinoša rakstura piespiedu līdzekļa – sabiedriskais darbs – izpildē, kā arī probācijas klientu uzraudzībā un sociālās uzvedības korekcijā.

Valsts probācijas dienests rūpējas par sabiedrības drošību, strādājot ar cilvēkiem, kuri izcieš kriminālsodu sabiedrībā (nosacītie sodi un piespiedu sodi) un palīdz bijušajiem ieslodzītajiem atgriezties sabiedrībā.

Valsts probācijas dienests sastāv no centrālā aparāta un teritoriālajām struktūrvienībām. Teritoriālās struktūrvienības atrodas visā Latvijas teritorijā.

Probācijas sistēma ikvienā valstī tiek organizēta atšķirīgi, taču tās mērķi un to sasniegšanas līdzekļi ir līdzīgi. Latvijas probācijas sistēma tiek veidota, pamatojoties uz citu valstu praksi un ekspertu ieteikumiem: tā ir elastīga un paredz plašu izmantošanu nākotnē.

Valsts probācijas dienesta juridiskais statuss

Valsts probācijas dienests darbību sāka 2003. gada 7. oktobrī. Dienests tika veidots, pamatojoties uz 2003. gada 9. janvāra Ministru kabineta rīkojumu Nr. 9 „Valsts probācijas dienesta koncepcija”, kurā paredzēta dienesta attīstība 2003.-2007. gadam.

Valsts probācijas dienesta darbību reglamentē šādi tiesību akti:

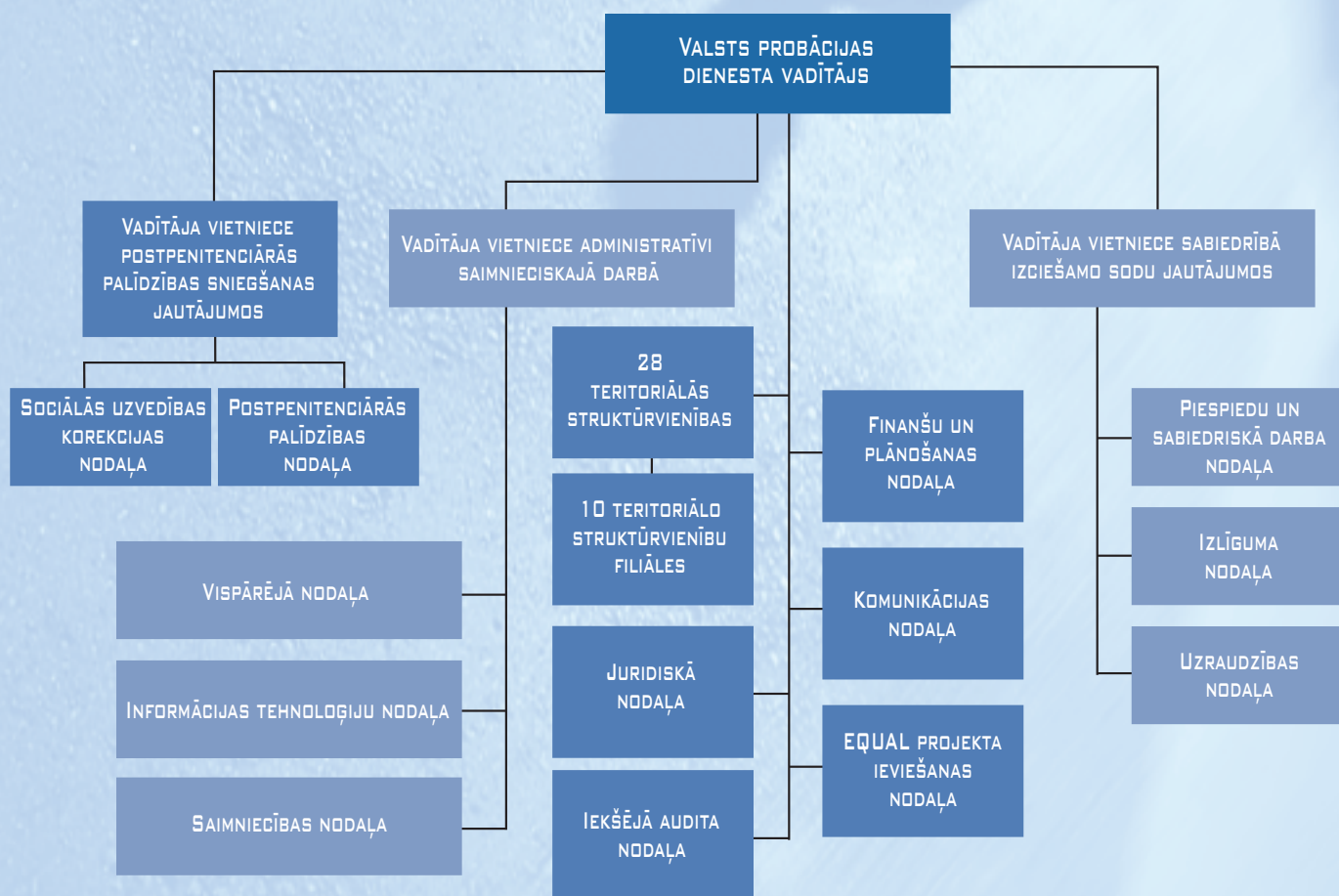
- 2003. gada 18. decembrī Saeimā pieņemtais likums „Valsts probācijas dienesta likums, kas ir stājies spēkā 2004. gada 1. janvārī.
- 2004. gada 28. septembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 817 “Valsts probācijas dienesta konsultatīvās padomes nolikums”.
- 2004. gada 9. novembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 918 “Valsts probācijas dienesta klientu datu bāzē iekļaujamās informācijas apjoms, tās iekļaušanas un izmantošanas kārtība”.
- 2005. gada 17. marta likums „Grozījumi likumā "Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem"”.
- 2005. gada 28. aprīļa likums „Grozījumi Latvijas Sodų izpildes kodeksā”.
- 2005. gada 14. jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr. 417 „Piespiedu darba izpildes koordinācijas kārtība”.
- 2005. gada 12. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 502 „Kārtība, kādā bērniem piemēro audzinoša rakstura piespiedu līdzekli – sabiedrisko darbu”.
- 2005. gada 15. decembra likums „Grozījumi likumā “Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem””.
- 2005. gada 27. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1010 „Valsts probācijas dienesta nolikums”.
- 2006. gada 10. oktobra likums „Grozījumi Valsts probācijas dienesta likumā”.

Valsts probācijas dienesta kompetencē ir:

- sniegt izvērtēšanas ziņojumu par probācijas klientu;
- nodrošināt probācijas programmu izstrādi un licencētu programmu īstenošanu;
- organizēt kriminālsoda – piespiedu darbs – izpildi;
- organizēt audzinoša rakstura piespiedu līdzekļa – sabiedriskais darbs – izpildi;
- pārbaudes laikā uzraudzīt personas, pret kurām izbeigts kriminālprocess, tās nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības;
- organizēt un vadīt izlīgumu kriminālprocesā;
- uzraudzīt personas, kuras nosacīti notiesātas;
- uzraudzīt personas, kuras nosacīti pirms termiņa atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm;
- sniegt postpenitenciāro palīdzību personām, kuras tiek sagatavotas atbrīvošanai vai ir atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm un kuras noslēdza vienošanos ar dienestu.

Valsts probācijas dienesta struktūra

Valsts probācijas dienesta (VPD) darbu vada tā vadītājs un trīs vietnieki: vadītāja vietnieks postpenitenciārās palīdzības organizēšanas (t.i., pēc soda izciešanas cietumā), sociālās uzvedības korekcijas īstenošanas jautājumos, vadītāja vietnieks sabiedrībā izciešamo sodu, uzraudzības un izlīguma organizēšanas jautājumos un vadītāja vietnieks personāla un administratīvi saimnieciskajos jautājumos.

Valsts probācijas dienesta centrālā aparāta struktūrvienības

Sociālās uzvedības korekcijas nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Sagatavot un iesniegt atzinumus par tiesību aktu projektiem, kas saistīti ar sociālās uzvedības korekcijas izpildes organizēšanu.
- Nodrošināt sociālās uzvedības korekcijas programmu izstrādi un īstenošanu un veikt teritoriālo struktūrvienību kontroli sociālās uzvedības korekcijas programmu organizēšanas jomā.
- Nodrošināt sadarbību ar valsts un nevalstiskajām organizācijām personu sociālās uzvedības korekcijas jomā.
- Sadarboties un nodrošināt informācijas apmaiņu ar visām dienesta struktūrvienībām, citām valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un biedrībām.
- Sniegt praktisku, metodoloģisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām sociālās uzvedības korekcijas jomā.

Piespiedu un sabiedriskā darba nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Sagatavot tiesību aktu projektus jautājumos, kas saistīti ar kriminālsoda – piespiedu darbs – izpildi un sabiedriskā darba nepilngadīgajiem izpildes organizēšanu.
- Veikt Valsts probācijas dienesta teritoriālo struktūrvienību darba kontroli, analīzi un pilnveidošanu piespiedu darba, sabiedriskā darba nepilngadīgajiem jomā.
- Analizēt un sagatavot pārskatu par kriminālsoda – piespiedu darbs – un sabiedriskā darba nepilngadīgajiem izpildes praksi valstī.
- Sadarboties un nodrošināt informācijas apmaiņu ar visām dienesta struktūrvienībām, citām valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un biedrībām.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām piespiedu un sabiedriskā darba jomā.

Izlīguma nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Sagatavot tiesību aktu projektus izlīguma jomā, sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību dienesta teritoriālajām struktūrvienībām izlīguma jomā, kā arī veikt statistikas apkopojumu un analīzi izlīguma jomā.
- Organizēt un vadīt starpnieku apmācības.
- Veikt dienesta teritoriālo struktūrvienību darba kontroli, analīzi un sniegt metodiskus norādījumus izlīguma jomā.
- Sagatavot un sniegt atzinumus par tiesību aktu projektiem, kas saistīti ar izlīguma izpildes organizēšanu.
- Sadarboties un nodrošināt informācijas apmaiņu ar visām dienesta struktūrvienībām, citām valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un biedrībām.

Uzraudzības nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Organizēt uzraudzību pār personām, kuras ir notiesātas nosacīti, nosacīti pirmstermiņa atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, kā arī pār personām, pret kurām izbeigta krimināllieta, tās nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības.
- Sagatavot un sniegt atzinumus par tiesību aktu projektiem jautājumos, kas saistīti ar uzraudzības izpildes organizēšanu.
- Veikt teritoriālo struktūrvienību darba kontroli, analīzi un pilnveidošanu uzraudzības jomā, sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām uzraudzības jomā.
- Sadarboties un nodrošināt informācijas apmaiņu ar visām dienesta struktūrvienībām, citām valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un biedrībām.

Postpenitenciārās palīdzības nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Sagatavot un sniegt atzinumus par tiesību aktu projektiem, kas saistīti ar postpenitenciārās palīdzības izpildes organizēšanu.
- Organizēt un nodrošināt postpenitenciārās palīdzības procesu personām, kas noslēgušas rakstveida vienošanos ar dienestu.
- Organizēt un koordinēt pasākumus, kas vērsti uz personu iekļaušanu sabiedrībā atbrīvojoties no brīvības atņemšanas iestādes pēc soda izciešanas, kā arī organizēt resursu piesaisti postpenitenciārās palīdzības funkcijas nodrošināšanai.
- Organizēt dienesta sadarbību ar brīvības atņemšanas iestādēm.
- Veikt dienesta teritoriālo struktūrvienību darba kontroli, analīzi un pilnveidošanu postpenitenciārās palīdzības jomā.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām postpenitenciārās palīdzības jomā.

Finanšu un plānošanas nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Nodrošināt dienestam un tā teritoriālajām struktūrvienībām nepieciešamo budžeta līdzekļu plānošanu, piešķirto budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izmantošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem un programmām.
- Veikt grāmatvedības uzskaiti, kontroli un analīzi, kā arī sniegt pārskatus atbilstoši likumiem un citiem tiesību aktiem u.c.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām finanšu un plānošanas jomā.

Juridiskā nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Piedalīties tiesību aktu, politikas plānošanas dokumentu projektu un informatīvo ziņojumu izstrādāšanā.
- Sagatavot atzinumus un izvērtēt nodaļu sagatavotos atzinumus par citu institūciju izstrādātiem tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem, kas tieši ietekmē vai var ietekmēt probācijas jomu.
- Nodrošināt līguma projektu sagatavošanu, izvērtēšanu un izpildi.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām juridisku jautājumu risināšanā.

Vispārējā nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Organizēt dienesta un tā struktūrvienību lietvedības kārtošanu atbilstoši lietu nomenklatūrai, nodrošināt dienesta saņemto un nosūtāmo dokumentu reģistrāciju un tālāko virzību atbilstoši lietvedības noteikumiem.
- Organizēt ierēdņu un darbinieku atlases konkursus, sagatavot sludinājumus par vakantajiem amatiem Valsts probācijas dienestā.
- Noformēt valsts civildienesta un darba attiecībām nepieciešamos dokumentus ierēdņiem un uz darba līguma pamata strādājošām personām.
- Organizēt ierēdņu un ierēdņu pretendentu vērtēšanas.
- Pieņemt un saglabāt Valsts probācijas dienesta arhīvā probācijas klientu lietas un citus dokumentus u.c.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām lietvedības un personāla jautājumu jomā.

Saimniecības nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Organizēt dienesta un teritoriālo struktūrvienību īpašuma racionālu un lietderīgu izmantošanu un pareizu ekspluatāciju.
- Plānot un organizēt materiālo un saimniecisko nodrošinājumu dienestā.
- Nodrošināt Valsts probācijas dienesta struktūrvienības ar darbam nepieciešamo inventāru, materiāliem un saimnieciskajiem pakalpojumiem.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām saimniecisko jautājumu jomā.

Komunikācijas nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Sadarboties ar sabiedrību, koordinēt saikni ar masu medijiem, plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, apkopot un veikt ar dienestu saistīto publikāciju analīzi.
- Veicināt iekšējās komunikācijas attīstību Valsts probācijas dienestā, sadarbojoties ar citām dienesta struktūrvienībām un koordinēt sadarbību ar citu valstu probācijas dienestiem, kā arī veikt Latvijas un ārvalstu probācijas pieredzes pētīšanu un progresīvās pieredzes ieviešanu.
- Koordinēt un izstrādāt Valsts probācijas dienesta sadarbības projektus ar citām valsts un nevalstiskajām organizācijām un pašvaldībām.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām komunikācijas jomā.

Informācijas tehnoloģiju nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Plānot, koordinēt un nodrošināt dienesta sasaisti ar citu institūciju datu bāzēm.
- Izstrādāt dienesta darba automatizācijas un informatizācijas tehnoloģiju stratēģiju un politiku, organizēt un piedalīties to projektēšanā, kā arī nodrošināt ieviešanu.
- Koordinēt, sniegt atbalstu un kontrolēt informācijas tehnoloģiju attīstības vienotās stratēģijas realizāciju dienesta struktūrvienībās.
- Nodrošināt dienesta informatīvās sistēmas nepārtrauktu funkcionēšanu, sniegt informatīvās sistēmas lietotājiem atbalstu to ikdienas darbā.
- Nodrošināt Valsts probācijas dienesta statistikas datu apstrādi.
- Sniegt praktisku un konsultatīvu palīdzību teritoriālajām struktūrvienībām informācijas tehnoloģiju jomā.

Iekšējā audita nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Atbilstoši veiktajam riska novērtējumam izstrādāt un iesniegt dienesta vadītājam apstiprināšanai iekšējā audita stratēģisko un gada plānu, kā arī izstrādāto ilgtermiņa attīstības plānu un iekšējo auditoru mācību plānu.
- Nodrošināt dienesta izveidotās iekšējā audita sistēmas ikgadēju pārskatīšanu, izvērtēšanu un priekšlikumu sniegšanu nepieciešamajām izmaiņām.
- Noteiktajā apjomā nodrošināt iekšējo auditu veikšanu.
- Nodrošināt dienesta vadītāja apstiprināto iekšējā audita ieteikumu ieviešanas uzraudzību.

EQUAL projekta ieviešanas nodaļa

Tās galvenie uzdevumi ir:

- Izveidot projekta nacionālo un starptautisko partnerību.
- Izpētīt un realizēt nodarbinātības iespējas ieslodzījuma vietās, kā arī iesaistīt bijušos ieslodzītos darba tirgū.
- Izveidot vispārējās un profesionālās izglītības programmu modeļus mācībām ieslodzījuma vietās.
- Izpētīt ieslodzīto un no ieslodzījuma atbrīvoto personu sociālās rehabilitācijas iespējas.

Valsts probācijas dienesta teritoriālās struktūrvienības

2006. gadā Valsts probācijas dienests atvēra 6 filiāles Rīgas teritoriālajai struktūrvienībai un 1 filiāli Preiļu teritoriālajai struktūrvienībai. 3 filiāles Rīgas rajona teritoriālajai struktūrvienībai tika atvērtas 2005. gadā. Kopumā Valsts probācijas dienesta struktūrā ietilpst 28 teritoriālās struktūrvienības un 10 filiāles.

Teritoriālo struktūrvienību galvenie uzdevumi ir:

- pārstāvētajā teritorijā nodrošināt likumā noteikto funkciju īstenošanu;
- atbilstoši savai kompetencei un normatīvajiem aktiem sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām un sabiedriskajām organizācijām;
- atbilstoši vienotai politikai iesaistīt un izmantot valsts, pašvaldību un sabiedrisko organizāciju resursus probācijas īstenošanā.

Izmaiņas Valsts probācijas dienesta darbībā 2006. gadā

2006. gadā tika paplašināta Valsts probācijas dienesta struktūra, atverot 7 filiāles. Ar 2006. gada 1. janvāri tika uzsākta uzraudzības funkcijas īstenošana. Šajā laika periodā tika pieņemti 153 darbinieki. Tādējādi 2006. gada beigās Valsts probācijas dienestā strādāja 409 darbinieki.

Valsts probācijas dienesta darbības rezultāti 2006. gadā

Valsts probācijas dienesta uzdevumi 2006. gadā

- Attīstīt probācijas klientu risku un vajadzību novērtēšanas praksi un uzlabot novērtēšanas kvalitāti, panākot optimālu un efektīvu Valsts probācijas dienesta rīcībā esošo resursu izmantošanu.
- Nostiprināt izvērtēšanas ziņojumu nozīmi kriminālprocesā un sekmēt izvērtēšanas ziņojumu kvalitātes pilnveidošanu.
- Izveidot uzraudzības sistēmu, kas balstīta individuālā pieejā klientam un ietver likumpārkāpēju kontroli, un atbalsta pasākumus personas veiksmīgai funkcionēšanai sabiedrībā.
- Nodrošināt piespiedu darba izpildi visā Latvijā un uzlabot piespiedu darba izpildes organizēšanas praksi un kvalitāti.
- Uzlabot sabiedriskā darba izpildes organizēšanas praksi un kvalitāti un panākt aktīvāku sabiedrības, tajā skaitā nodarbinātāju līdzdalību.
- Panākt finanšu līdzekļu piešķiršanu izlīguma procesa ieviešanai un attīstīt izlīguma praksi.
- Izveidot sociālās uzvedības korekcijas programmu īstenošanas tiesisko regulējumu, palielinot sociālās uzvedības korekcijas programmu klāstu un īstenošanas mehānismu.
- Pilnveidot tiesisko regulējumu postpenitenciārās palīdzības jomā, uzlabojot palīdzības sniegšanas praksi un kvalitāti, kā arī sadarbību ar brīvības atņemšanas iestādēm, sagatavojot personas atbrīvošanai no brīvības atņemšanas iestādēm.

Valsts probācijas dienesta funkcijas 2006. gadā

Izlīgums

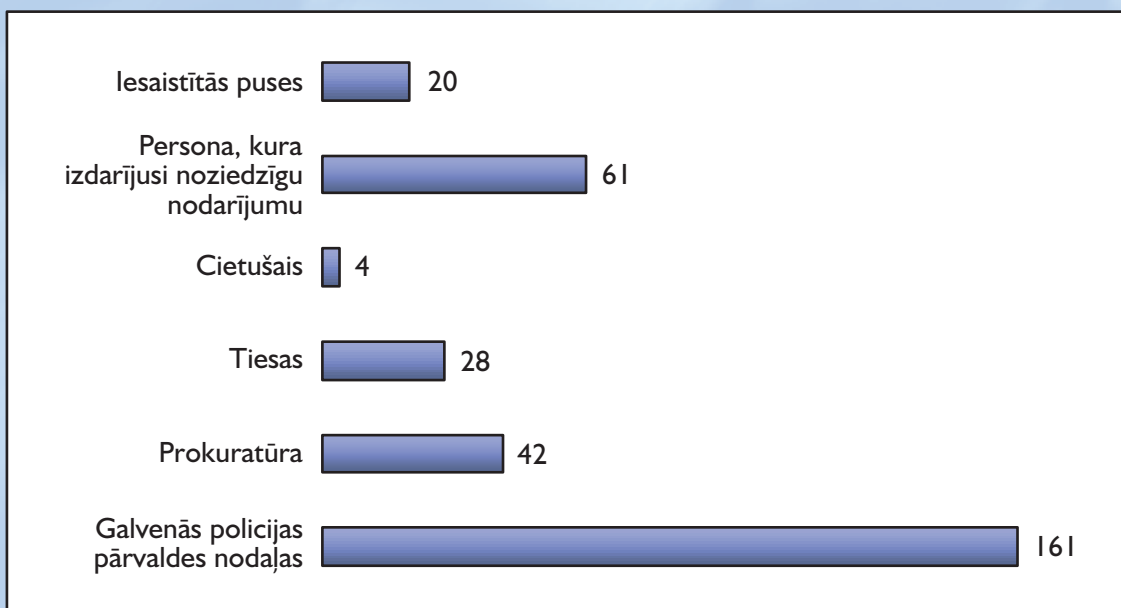
Izlīgums piedāvā iespēju cietušajam un noziedzīga nodarījuma izdarītājam ar starpnieka palīdzību brīvprātīgi izlīgt savā starpā. Persona, kas izdarījusi kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, var tikt atbrīvota no kriminālatbildības, ja ir noticis izlīgums ar cietušo vai viņa likumisko pārstāvi. Citos gadījumos izlīgums var būt kā atbildību mīkstinošs apstāklis.

Pārskata gadā viens no Valsts probācijas dienesta uzdevumiem bija attīstīt izlīguma praksi Latvijā.

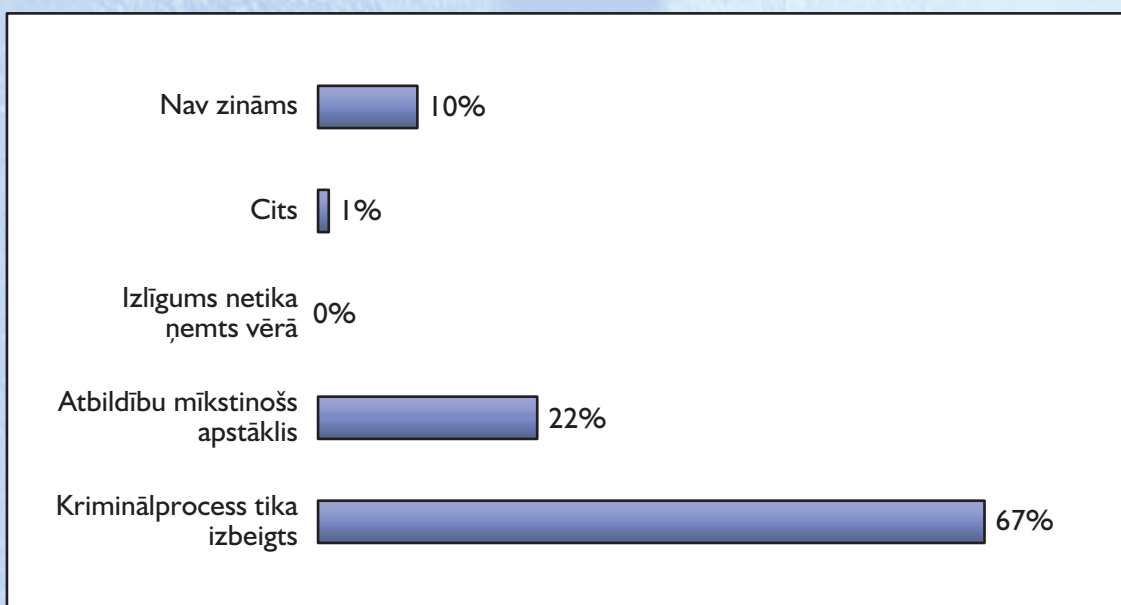
2006. gadā tika organizēts seminārs, kurā piedalījās Valsts probācijas dienesta darbinieki un 20 brīvprātīgie no Norvēģijas Izlīguma departamenta. Kopumā izlīguma funkcijas veikšanai tika apmācītas 19 dienesta amatpersonas. 2006. gadā Valsts probācijas dienestā ir attīstījusies izlīguma starp cietušo un personu, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, ar starpnieka palīdzību prakse. Izlīguma procesi tika īstenoti 26 teritoriālajās struktūrvienībās. Kopumā tika novadīts 251 izlīgums.

Visbiežāk izlīguma procesi tika īstenoti kriminālprocesos par zādzību, krāpšanu, mantas tīšu iznīcināšanu un bojāšanu, tīšu vieglu un vidēji smagu miesas bojājumu izdarīšanu, ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu un huligānismu.

Izlīguma procesa ierosinātāji

No 225 gadījumiem, kad izlīgums starp pusēm tika panākts, 67% - kriminālprocess tika izbeigts, 22% - izlīgums tika ņemts vērā kā atbildību mīkstinošs apstāklis, izlīgums netika ņemts vērā – nav, 1% - cits, 10% - noslēgtā izlīguma ietekme uz kriminālprocesu nav zināma.

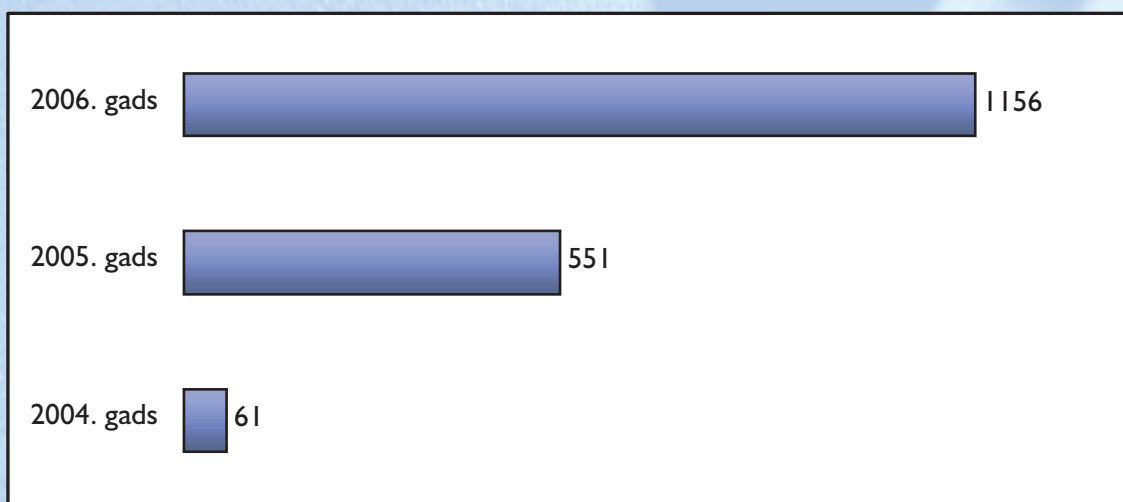
Izvērtēšanas ziņojums

Izvērtēšanas ziņojums ir Valsts probācijas dienesta darbinieka apkopota detalizēta informācija par personu, kas tiek apsūdzēta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un par kuru tiesa vai prokuratūra ir pieprasījusi informāciju dienestam. Valsts probācijas dienesta likuma 15. pantā ir noteikts, ka dienests, pēc tiesas, prokurora vai brīvības atņemšanas iestādes administrācijas pieprasījuma, sagatavo izvērtēšanas ziņojumu par probācijas klientu. Izvērtēšanas ziņojumā ir jāiekļauj probācijas klienta raksturojums, viņa sociālo apstākļu novērtējums, kā arī Valsts probācijas dienesta viedoklis par attiecīgo personu.

Lai nostiprinātu izvērtēšanas ziņojumu nozīmi kriminālprocesā un sekmētu izvērtēšanas ziņojumu kvalitātes pilnveidošanu, 2006. gadā ir turpināta darbinieku apmācība. Pārskata gadā tika apmācītas 203 Valsts probācijas dienesta teritoriālo struktūrvienību amatpersonas.

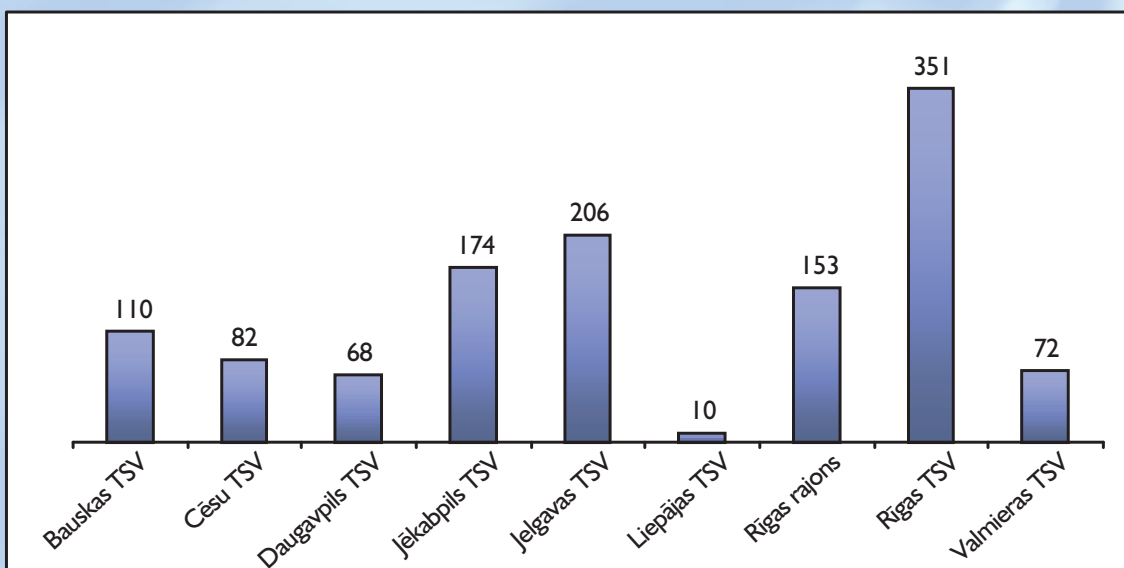
Kopš Valsts probācijas dienests ir uzsācis izvērtēšanas ziņojumu sagatavošanu, ir strauji palielinājies sagatavoto izvērtēšanas ziņojumu skaits. 2006. gadā kopumā tika sagatavoti 2382 izvērtēšanas ziņojumi. No tiem 1156 izvērtēšanas ziņojumi sagatavoti pēc tiesas vai prokurora pieprasījuma.

Izvērtēšanas ziņojumu skaita pieaugums

Pamatojoties uz Valsts probācijas dienesta un ieslodzījuma vietu pārvaldes savstarpējo vienošanos, kopš 2006. gada 1. janvāra izvērtēšanas ziņojumi tiek gatavoti arī par personām, kuras pretendē uz nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu. Gada laikā tika sastādīti 1226 šāda veida izvērtēšanas ziņojumi. Tādējādi Valsts probācijas dienesta teritoriālo struktūrvienību, kuru darbības teritorijā atrodas ieslodzījuma vietas, amatpersonas 2006. gadā vidēji vienā mēnesī sagatavoja 102 izvērtēšanas ziņojumus par personām, kuras pretendē uz nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu.

Sagatavoto izvērtēšanas ziņojumu par nosacīti pirmstermiņa atbrīvotajiem sadalījums pa teritoriālajām struktūrvienībām 2006. gadā

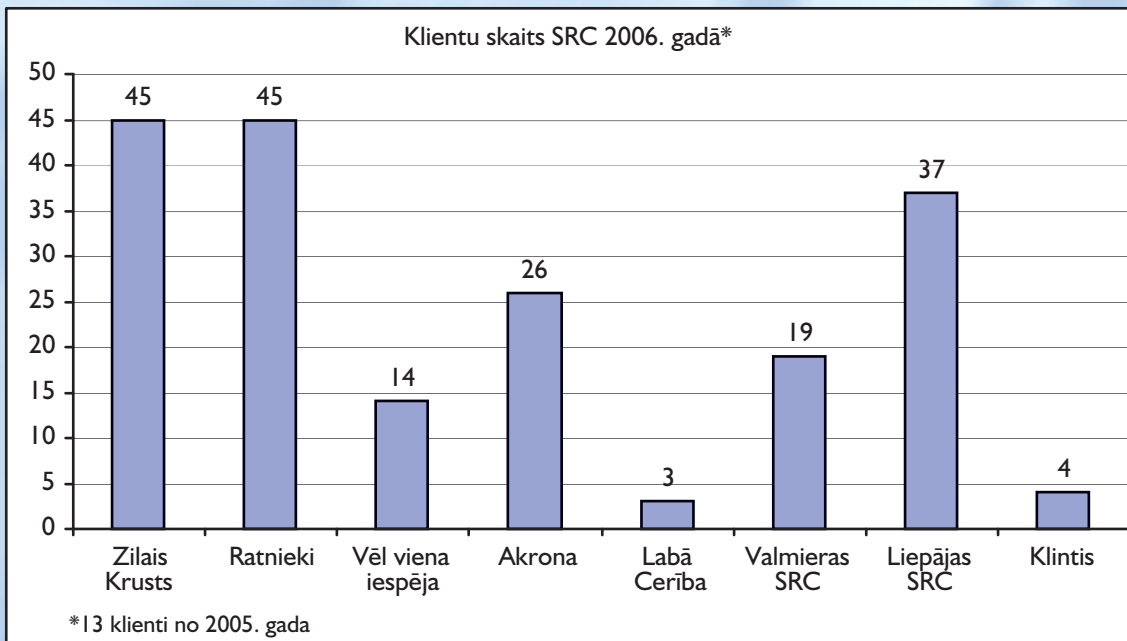

Postpenitenciārā palīdzība

Personas, kas atbrīvotas no ieslodzījuma vietām, ir īpaša sociālā riska grupa, kura nav motivēta savu problēmu risināšanā likumīgā ceļā. Valsts probācijas dienesta pienākumos ietilpst postpenitenciārās palīdzības sniegšana personām, kas atbrīvojušas no brīvības atņemšanas iestādēm un noslēgušas rakstveida vienošanos ar dienestu. Tādējādi bijušajiem ieslodzītajiem tiek piedāvāta postpenitenciārā palīdzība, lai viņi spētu pilnvērtīgi iekļauties sabiedrībā, nejustos sociāli atstumti un atkārtoti neizdarītu likumpārkāpumus.

Lai nodrošinātu sociālās rehabilitācijas iespēju bijušajiem ieslodzītajiem, turpinājās 2005. gadā iesāktā sadarbība ar sociālās rehabilitācijas centriem. 2006. gadā līgumi par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu probācijas klientiem sociālās rehabilitācijas centros ir noslēgti ar – Evaņģēlisko kristiešu draudzi „Zilais krusts”, SIA „Akrona 12”, biedrību „Integrācija sabiedrībai”, sociālo rehabilitācijas centru „Labā cerība”, Valmieras pilsētas pašvaldības sociālās rehabilitācijas centru, Liepājas pilsētas domes sociālo dienestu, kā arī ar biedrību „Rīgas pilsētas misija” par diviem sociālās rehabilitācijas centriem. Katrā sociālās rehabilitācijas centrā ir atšķirīgs pakalpojumu saturs un kvalitāte.

Kopumā 2006. gadā uz sociālajiem rehabilitācijas centriem Valsts probācijas dienests nosūtīja 180 klientus. No tiem sociālās rehabilitācijas programmu pabeiguši 60 klienti un 53 – atskaitīti vai patvaļīgi atstājuši sociālās rehabilitācijas centrus (tai skaitā klienti, kuri programmās iesaistījās jau 2005. gadā), 15 klienti atteicās no dalības programmā vai nebija ieradušies pēc nosūtīšanas uz rehabilitācijas centriem, 62 – pārskata periodā vēl turpināja rehabilitācijas procesu. 12 klienti ir bijuši nosūtīti uz vairāk kā vienu sociālās rehabilitācijas centru (diviem vai trim).

No ieslodzījuma vietām Valsts probācijas dienesta amatpersonas saņēma informāciju par 1737 notiesātajiem. Paziņojumi par notiesāto atbrīvošanu tika saņemti par 1176 notiesātajiem. Kopumā 2006. gadā Valsts probācijas dienesta amatpersonas noslēdza 293 vienošanās. Lielāko daļu vienošanos noslēdza Rīgas teritoriālās struktūrvienības amatpersonas, kuras apkalpo piecas ieslodzījuma vietas, kā arī Liepājas, Daugavpils un Valmieras struktūrvienību amatpersonas, kuru teritorijās arī atrodas ieslodzījuma vietas.

Aktuālākās problēmas, personām atbrīvojoties no brīvības atņemšanas iestādes pēc pamatsoda izciešanas, kuras palīdzēja risināt Valsts probācijas dienesta amatpersonas, 2006. gadā ir:

- dzīvesvietas trūkums;
- personas apliecināto dokumentu un citu dokumentu kārtošana saistībā ar Pilsoneības un migrācijas lietu pārvaldi;
- nodarbinātības jautājumu risināšana.

Tā kā klienti bieži ir bez darba un lielākoties ar nepabeigtu pamata vai vidējo izglītību, tad šai mērķa grupai svarīgs jautājums ir iztikas nodrošināšana. Tāpēc klienti tiek nosūtīti uz pašvaldību sociālajiem dienestiem sociālās palīdzības saņemšanai. Kopumā pārskata gadā pēc šāda veida palīdzības klienti ir vērsušies 500 gadījumos. 254 klienti ir saņēmuši vienreizējo pabalstu, bet 108 GMI (garantētais minimālais ienākums) pabalstu. 111 klienti ir saņēmuši humāno palīdzību.

Klientu lietu vadītāji 416 gadījumos palīdzēja klientiem risināt ar dzīvesvietu saistītos jautājumus. Šie jautājumu arvien vēl paliek aktuālāko jautājumu sarakstā, sakāra ar klientu ilgo uzturēšanās laiku ieslodzījuma vietās un daudzajām sodāmībām.

286 klientiem bija nepieciešama Pilsoneības un migrācijas lietu pārvaldes nodaļu palīdzība, 167 klienti ir ieguvuši izziņas par dzīvesvietu, 44 klienti ir ieguvuši arhīva dokumentus un 31 klients ir ieguvis pasi. 83 gadījumos bija nepieciešami citi dokumenti.

506 klientiem ir bijusi nepieciešama Nodarbinātības valsts aģentūras sniegtā palīdzība darba jautājumu risināšanā. No tiem 142 klienti ir ieguvuši darbu, 107 klienti mācās vai iziet pārkvalifikācijas kursus, bet 127 ir ieguvuši bezdarbnieka statusu, kā arī 153 gadījumos ir sniegta cita veida palīdzība.

78 klientiem ir bijusi nepieciešama ģimenes ārsta palīdzība.

Papildus jau nosauktajām palīdzības jomām teritoriālo struktūrvienību amatpersonas bieži sniedza arī cita veida palīdzību. Gada laikā tika aizstāvētas klientu tiesības dažādās jomās, sniegtas juridiskas konsultācijas, nodrošināti dienas centri, organizēta medicīniskā palīdzība, nosūtīti pie ģimenes ārstiem, uz atkarību profilaksi, arī sniegts morāls atbalsts, palīdzība specifisku dokumentu kārtošanā un risināti tālākās izglītības jautājumi.

2006. gadā tika uzlabota sadarbība ar Ieslodzījuma vietu pārvaldi tādās jomās kā informācijas aprīte un izvērtēšanas ziņojumu sagatavošana par personām, kuras tika virzītas nosacītai pirmstermiņa atbrīvošanai. Kopumā 2006. gadā brīvības atņemšanas iestādēs tika sagatavoti 1226 izvērtēšanas ziņojumi.

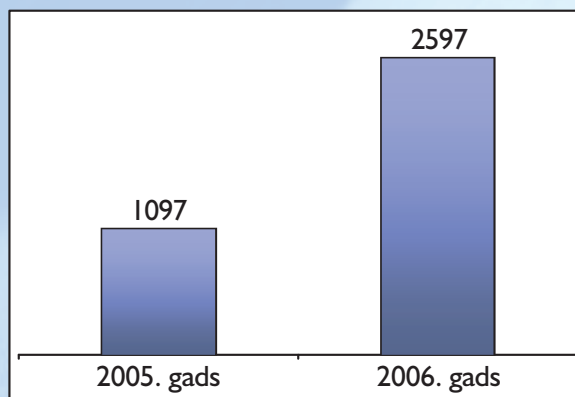
Kopumā pārskata gadā ieslodzījuma vietās tika apmeklēti 3707 notiesātie un veikti 2674 pirmās sarunas apraksti.

2006. gadā probācijas programmas tika realizētas Jēkabpils, Brasas, Matīsa, Šķirotavas, Ilģuciema, Grīvas, Vecumnieku, Valmieras, Olaines, Liepājas, Pārlielupes un Jelgavas cietumā. Papildus probācijas programmu organizēšanai, tika veikti informatīvie darbi, kuri paredzēja gan cietuma administrācijas informēšanu par Valsts probācijas dienesta novitātēm darbā, gan arī ieslodzīto informēšanu par dienesta aktivitātēm un piedāvātajām iespējām.

Piespiedu darbs

Piespiedu darbs tika ieviests kā alternatīvs sods brīvības atņemšanai, lai ietaupītu nodokļu maksātāju naudu par notiesātā uzturēšanu ieslodzījumā un samazinātu atkārtotu likumpārkāpumu skaitu.

Klientu skaita pieaugums piespiedu darba jomā

2006. gadā piespiedu darba jomā tika aktīvi organizēti reģionālie semināri Valsts probācijas dienesta teritoriālo struktūrvienību amatpersonām, lai nodrošinātu vienotu un kvalitatīvu šīs funkcijas izpildi Latvijā.

Pārskata gadā Valsts probācijas dienesta teritoriālajās struktūrvienībās piespiedu darba jomā tika iekārtotas 2597 klientu lietas. Ar prokurora priekšrakstu piespiedu darbs kā sods tika piemērots 16% gadījumos, bet 84% - ar tiesas spriedumu.

Personas, kurām tiesa vai prokurors piemēroja kriminālsodu piespiedu darbs, šī soda izciešanas laikā 2006. gadā nostrādāja 245 386 piespiedu darba stundas.

Valsts un pašvaldību iestāžu un uzņēmumu ieguvums naudas izteiksmē ir Ls 131 281 (aprēķins veikts pēc minimālās stundu likmes 2006. gadā).

Valsts probācijas dienesta teritoriālo struktūrvienību amatpersonas ir noslēgušas 628 vienošanās ar darba devējiem par probācijas klientu nodarbināšanu piespiedu darbā. Pārsvarā darba devēji ir pilsētu domes un pagastu padomes. Dienesta klienti piespiedu darba izpildes laikā veica vienkāršus uzdevumus, tādus kā teritorijas uzturēšana, ceļmalu un grāvju sakopšana, ārējo fasāžu un iekštelpu remontdarbi, malkas sagatavošana apkures sezonai, kapu teritorijas sakopšana u.c.

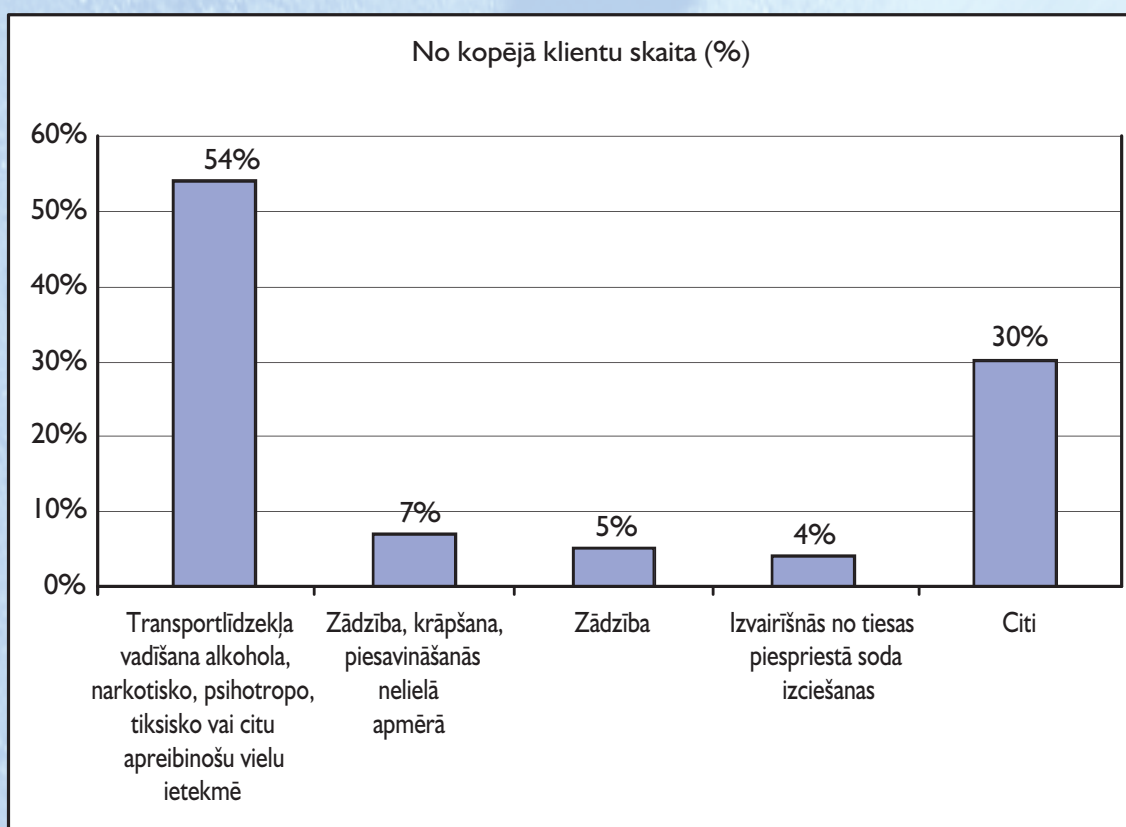

PIRMS

PĒC

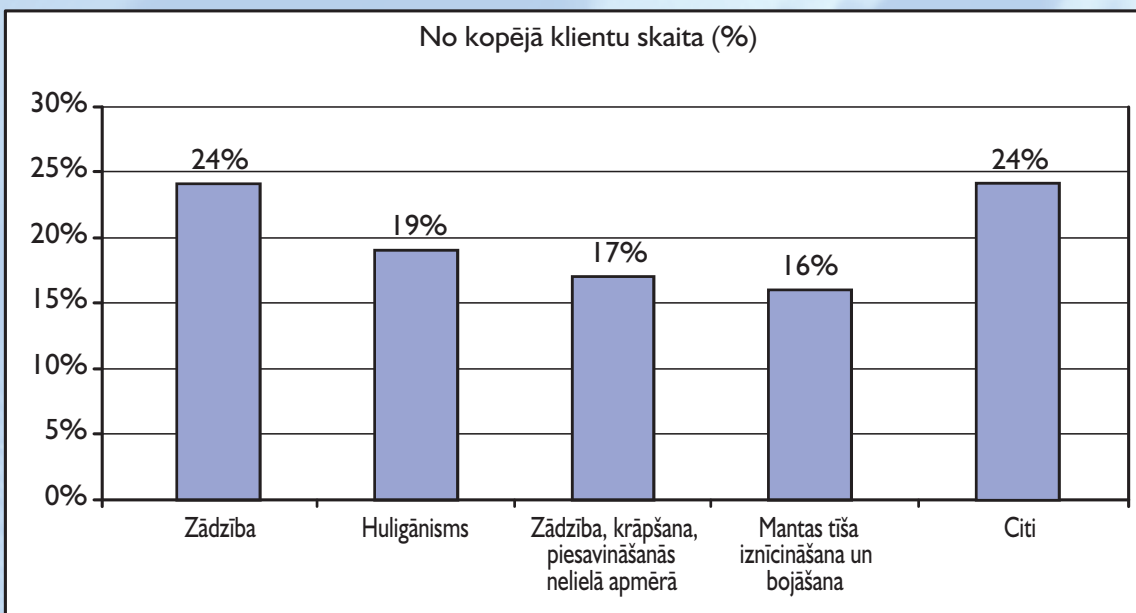
Visbiežāk piespiedu darbu piemēroja par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, zādzībām, krāpšanu, piesavināšanos nelielā apmērā, un izvairīšanos no tiesas piespiedā soda izciešanas.

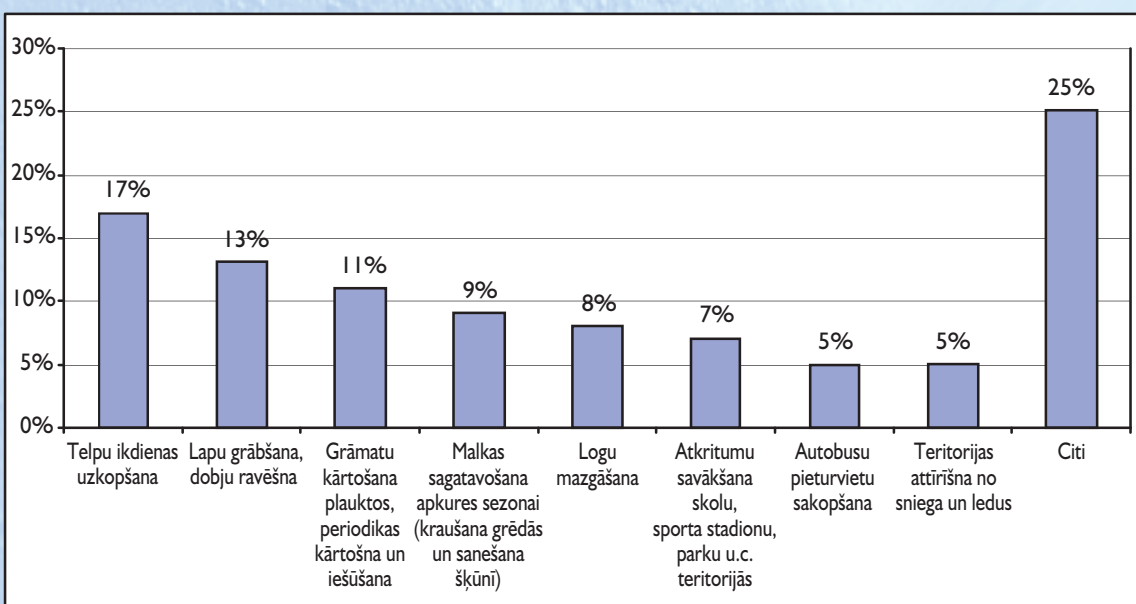
Sabiedriskais darbs nepilngadīgajiem

Sabiedriskais darbs nepilngadīgajiem ir audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis, ko nepilngadīgais bez atļūdzības brīvajā laikā veic kādā iestādē savas dzīvesvietas tuvumā. 2006. gadā tika iekārtotas 137 klientu lietas sabiedriskā darba jomā. Personas, kurām tika piemērots audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis sabiedriskais darbs kopumā nostrādāja 2965 sabiedriskā darba stundas.

Visbiežāk audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis sabiedriskais darbs ir piemērots par zādzību, huligānismu, krāpšanu un piesavināšanos nelielā apmērā un mantas tīšu iznīcināšanu un bojāšanu.

Visbiežāk veiktie darbi sabiedriskā darba jomā bija telpu ikdienas uzkopšana, lapu grābšana, dobjū ravēšana, grāmatu kārtošana plauktos, to iešušana, malkas sagatavošana apkures sezonai, logu mazgāšana un citi darbi.

Sociālās uzvedības korekcija

Sociālās uzvedības korekcijas programmu izstrādāšana likumpārkāpējiem domāta, lai panāktu noziedzīga nodarījuma izdarītāja uzvedības un domāšanas maiņu ar mērķi atturēt viņu no turpmākiem pārkāpumiem un veicināt iekļaušanos sabiedrībā. Lai nodrošinātu valsts budžeta izdevumu samazināšanu, kas saistīti ar noziedzības seku novēršanu, nepieciešama personu uzvedības korekcija gan ieslodzījuma laikā, gan pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma.

2006. gadā aktīvi notika amatpersonu apmācības darbā ar sociālās uzvedības korekcijas programmām Valsts probācijas dienesta teritoriālajās struktūrvienībās. Apmācības notika šādās sociālās uzvedības korekcijas programmās:

- Cienpilnu attiecību veidošanas programma – tika apmācīti 49 dienesta darbinieki.
- Vielu lietošanas menedžmenta programma – 45 darbinieki.
- Vardarbības novēršanas programma – 58 darbinieki.
- Darbam ar EQUIP programmu – apmācīti 14 darbinieki.
- Individuālais darbs ar klientu – 36 darbinieki.
- Darbs ar agresīvu klientu – 61 darbinieks.
- Kognitīvi-biheiviorālās pieejas pamati – 82 darbinieki.

2006. gadā sociālās uzvedības korekcijas programmās tika iesaistīti 679 Valsts probācijas dienesta klienti, bet obligāts nosacījums tiesas spriedumos piedalīties sociālās uzvedības korekcijas programmās bija 1046 klientiem.

Sociālās uzvedības korekcijas programmu ietvaros tika organizēts darbs ar probācijas programmām brīvības atņemšanas iestādēs – Liepājas cietumā, Daugavpils cietumā, Jēkabpils cietumā, Matīsa cietumā, Cēsu AleN, Šķirotavas cietumā, Brasas cietumā, Pārlielupes cietumā.

Pārskata gadā tika noorganizēts darbs jauniešu grupām ar EQUIP programmu izglītības korekcijas iestādēs „Strautiņi” Alūksnē, Padures pamatskolā Kuldīgas rajonā, Jaungulbenes arovidusskolā un Limbažu vidusskolā.

Uzraudzība

Ar 2006. gada 1. janvāri Valsts probācijas dienestā tika uzsākta uzraudzības funkcijas organizēšana, tā tiek realizēta pār personām, kuras ir notiesātas nosacīti, nosacīti pirmstermiņa atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, kā arī pār personām, pret kurām izbeigta krimināllieta, tās nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības.

Lai veicinātu kvalitatīvu uzraudzības funkcijas organizēšanu un izpildi, 2006. gadā tika apmācītas 228 Valsts probācijas dienesta amatpersonas.

Kopumā Valsts probācijas dienesta uzraudzībā ir nonākuši 6202 klienti, no tiem 4925 – nosacīti notiesātie, 832 – nosacīti pirmstermiņa atbrīvotie un 445 – nosacīti atbrīvotie no kriminālatbildības. Biežākais uzliktais pienākums pārskata gadā bija periodiska reģistrēšanās Valsts probācijas dienestā – 1695 klientiem.

Valsts probācijas dienestam nav juridiska pamata īstenot aktīvu uzraudzību, ja klientam nav noteikts pienākums periodiski reģistrēties dienestā vai piedalīties probācijas programmā, vai uzlikts cits pienākums, kas nodrošinātu iespējas aktīvi iesaistīties klientu motivēšanā, problēmu risināšanā un veikt viņa kontroli. 2006. gadā tiesa un prokurori uzlikuši pienākumus tikai 40% no visiem Valsts probācijas dienesta klientiem.

Valsts probācijas dienesta izstrādātie normatīvie akti 2006. gadā

Ārējie normatīvie akti:

1. Stājās spēkā 2006. gadā:

1.1. 2006. gada 10. oktobra likums „Grozījumi „Valsts probācijas dienesta likumā””;

1.2. 2006. gada 31. oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr. 897 „Grozījums Ministru kabineta 2005. gada 20. decembra noteikumos Nr. 995 „Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju””.

2. Izstrādāti ārējo normatīvo aktu projekti:

2.1. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā Valsts probācijas dienests organizē kriminālsoda – piespiedu darbs – izpildi”;

2.2. Ministru kabineta noteikumu projekts „Probācijas klienta lietas izveidošanas, noformēšanas, pārsūtīšanas, izbeigšanas, atjaunošanas un glabāšanas kārtība”;

2.3. Ministru kabineta rīkojuma projekts „Grozījums Jaunatnes politikas valsts programmā 2005.-2009. gadam”;

2.4. Ministru kabineta noteikumu projekts „Nosacīti notiesāto, nosacīti pirmstermiņa no soda izciešanas atbrīvoto personu un personu, pret kurām izbeigts kriminālprocess, nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības, uzraudzības kārtība”;

2.5. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā Valsts probācijas dienests organizē un vada izlīgumu ar starpnieka palīdzību”;

2.6. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā Valsts probācijas dienests sertificē brīvprātīgos probācijas darbiniekus, kuri ir starpnieki izlīgumā”;

2.7. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā Valsts probācijas dienesta darbinieki un ierēdņi pārbauda, vai probācijas klients ir lietojis alkoholu, narkotiskās, psihotropās vai toksiskās vielas”;

2.8. Ministru kabineta noteikumu projekts „Valsts probācijas dienesta datu bāzē iekļaujamās informācijas apjoms, kā arī tās iekļaušanas un izmantošanas kārtība”;

2.9. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā brīvprātīgais probācijas darbinieks par līdzdarbības līgumā noteikto uzdevumu izpildi saņem atlīdzību Valsts probācijas dienestā”;

2.10. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā licencē un īsteno probācijas programmas”;

2.11. Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība un apmērs, kādā Valsts probācijas dienests līdzfinansē probācijas klientiem paredzētos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus postpenitenciārās palīdzības un uzraudzības ietvaros”;

2.12. Ministru kabineta noteikumu projekts „Postpenitenciārās palīdzības sniegšanas un saņemšanas kārtība”.

3. Izstrādāti informatīvie ziņojumi:

3.1. Par Ministru kabineta 2004. gada 9. novembra noteikumiem Nr. 918 „Valsts probācijas dienesta klientu datu bāzē iekļaujamās informācijas apjoms”;

3.2. Par Valsts probācijas dienesta funkcijas – izlīguma starp cietušo un probācijas klientu ar starpnieka palīdzību – organizēšanu un īstenošanu.

Iekšējie normatīvie akti:

I. 2006. gadā apstiprināti un ar Tieslietu ministriju saskaņoti:

I.1. "Valsts probācijas dienesta reglaments";

I.2. „Kārtība, kādā Valsts probācijas dienestā, teritoriālajās struktūrvienībās un filiālēs veicama lietvedība”;

I.3. „Probācijas klienta lietas izveidošanas, noformēšanas, pārsūtīšanas, atjaunošanas, sakārtošanas, glabāšanas, nodošanas arhīvam un lietu vadības kontroles kārtība”;

I.4. „Valsts probācijas dienesta klienta lietu apvienošanas, klienta lietas sadaļas un klienta lietas izbeigšanas ieteikumi”;

I.5. „Kārtība, kādā tiek sagatavoti, virzīti un saskaņoti tiesību aktu projekti Valsts probācijas dienestā”;

I.6. „Valsts probācijas dienesta līgumu sagatavošanas, saskaņošanas, noslēgšanas, reģistrēšanas un izpildes kontroles kārtība”.

Valsts probācijas dienesta veiktie pētījumi 2006. gadā

Sadarbībā ar SIA "FACTUM" 2006. gada jūlijā – novembrī tika veikts Kvalitatīvais pētījums, kuram bija trīs daļas:

- Sabiedriskā darba mērķa grupas izpēte;
- Piespiedu darba mērķa grupas izpēte;
- Piespiedu un sabiedriskā darba īstenošana.

„Sabiedriskā darba mērķa grupas izpēte, rezultātu pārskats”

Pētījuma mērķa grupa bija nepilngadīgie, kuriem piespriests sabiedriskais darbs. 2006. gada jūlijā un augusta mēnešos tika intervēti 20 nepilngadīgie likumpārkāpēji četros Latvijas reģionos – Rīgas rajonā, Kurzemē, Vidzemē un Latgalē. Pētījuma mērķis bija novērtēt mērķa grupas apmierinātību ar Valsts probācijas dienesta darbību, novērtēt sadarbību ar atsevišķiem darba devējiem un gūt sabiedriskā darba kā audzinoša rakstura piespiedu līdzekļa efektivitātes novērtējumu mērķa grupas skatījumā. Pētījuma rezultātā tika formulēti priekšlikumi un rekomendācijas par sabiedriskā darba jomas uzlabošanu.

„Piespiedu darba mērķa grupas izpēte, rezultātu pārskats”

Pētījuma mērķis bija novērtēt piespiedu darba kā soda efektivitāti mērķa grupas skatījumā, atklāt notiesāto personu attieksmi pret Valsts probācijas dienestu kā soda izpildes institūciju un tās darbības vērtējumu un noskaidrot trūkumus un priekšrocības līdzšinējai sadarbībai ar atšķirīgiem darba devējiem. Pētījuma mērķa grupa bija Piespiedu darbos notiesātās personas - gan tie, kas intervijas brīdī veica piespiedu darbu, gan tie, kas jau bija pabeiguši piespriesto piespiedu darbu izpildi. Pētījuma ietvaros tika intervētas personas, kurām piemērots piespiedu darbs, visos Latvijas reģionos - Rīgā, Rīgas rajonā, Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē un Latgalē.

Pētījumā atklājās, ka aptaujātie piespiedu darba veicēji Valsts probācijas dienesta darbību kopumā vērtē pozitīvi.

„Piespiedu un sabiedriskā darba īstenošana, ekspertu intervijas ar Valsts probācijas dienesta darbiniekiem”

Pētījuma mērķis bija gūt padziļinātu skatījumu par piespiedu darba organizēšanas procesu un iespējamām problēmām. Pētījuma mērķa grupa bija Valsts probācijas dienesta teritoriālo struktūrvienību darbinieki. Pētījumā atklājās, ka intervētie eksperti kopumā Valsts probācijas dienestu vērtē kā pozitīvi un progresīvi funkcionējošu iestādi, kuras atpazīstamība un prestižs sabiedrībā salīdzinoši īsajā pastāvēšanas laikā ir jūtami pieaudzis. Kā galvenā problēma tiek minēta pārmērīgā dokumentācija, kuras dēļ darbam ar pašiem probācijas klientiem nepietiek tik daudz laika, cik būtu nepieciešams. Pētījuma ietvaros tika izstrādāti priekšlikumi un ieteikumi kā uzlabot informācijas apriti.

Sabiedrības attieksme pret Valsts probācijas dienestu un bijušajiem ieslodzītajiem

Pētījums veikts 2006. gada janvārī un februārī sadarbībā ar SKDS.

Valsts probācijas dienesta pasūtītājā aptaujā aplūkojama respondentu attieksme pret Valsts probācijas dienestu un bijušajiem ieslodzītajiem. Aptaujas laikā tika iegūtas atbildes par dienestu un tā funkciju atpazīstamību, Valsts probācijas dienesta darbības vērtējumu, izpratni, attieksmi pret piespiedu darbu, sabiedrisko darbu, izlīgumu, uzraudzību un citām dienesta funkcijām, kā arī pret bijušajiem ieslodzītajiem.

Tas sastāvēja no divām daļām: kvantitatīvie dati un kvalitatīvie dati.

■ Kvantitatīvie dati atspoguļoti iedzīvotāju aptaujā, kur ar tiešās intervijas palīdzību tika noskaidrota 1064 respondentu vecumā no 15 līdz 74 gadiem attieksme pret bijušajiem ieslodzītajiem. Iedzīvotāji tika aptaujāti visos Latvijas reģionos.

■ Kvalitatīvie dati atspoguļo fokusgrupu interviju rezultātus, kur piecās diskusijās tika noskaidrota gan latviešu, gan cittautiešu attieksme pret bijušajiem ieslodzītajiem. Diskusijas dalībnieku vecuma intervāls bija no 18 līdz 70 gadiem. Uz katru fokusgrupas diskusiju ieradās no septiņiem līdz astoņiem dalībniekiem.

Valsts probācijas dienesta īstenotie projekti 2006. gadā

Projekts „Vienkārši par sarežģīto”

Projekts „Vienkārši par sarežģīto” ir veidots ar mērķi mazināt bijušo ieslodzīto un krimināli sodīto personu sociālo atstumtību un veicināt viņu iekļaušanos sabiedriskajā un darba dzīvē.

Tā realizācijas laiks ir no 2006. gada 1. septembra līdz 2008. gada 30. jūnijam.

Viens no būtiskākajiem projekta gala rezultātiem ir sociālās rehabilitācijas programmas izstrāde Valsts probācijas dienesta klientiem. Sociālās rehabilitācijas programmas Latvijā joprojām nepieciešams attīstīt un pilnveidot, it sevišķi krimināli sodītām un no ieslodzījuma vietām atbrīvotām personām. Tās bieži ilgstoši un neveiksmīgi cenšas atrast savu vietu gan darba tirgū, gan pajumtes meklēšanā, gan risinot ikdienas sadzīviskos jautājumus.

Probācijas klienta informēšana un izglītošana ir viena no iespējām, kā rezultātā ir iespējams mainīt cilvēka uzvedību, motivējot viņu uzdrošināties mainīt savu dzīvi, iemācot domāt savādāk un reaģēt sociāli pieņemami uz dažādām situācijām un problēmām, panākot tādā veidā viņa uzvedības korekciju.

Šī projekta ietvaros sadarbībā ar Viegļās valodas aģentūru paredzēts izstrādāt apmācību programmu, informatīvos un izdales materiālus vieglajā valodā, kas atvieglotu sadzīviski nepieciešamās informācijas iegūšanas prasmju apgūšanu mērķauditorijai saprotamā un viegli uztveramā valodā. Iegūto zināšanu un prasmju rezultātā, tādās sociālās atstumtības un riska grupas kā bijušie ieslodzītie un krimināli sodītie, spēs paaugstināt savu izglītības līmeni, atrast darbu, saskatīt iespējas mainīt savu dzīvi un turpmāk dzīvot, ievērojot likumus un sociālās normas.

Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītais projekts „Pētījums: Ieteikumi nodarbinātības veicināšanai no ieslodzījuma atbrīvotām personām Kurzemes plānošanas reģionā”

Šī projekta mērķis ir identificēt problēmas, izstrādāt ieteikumus un rīcības programmu veiksmīgai cilvēku, kuri atgriežas no ieslodzījuma vietām Kurzemes plānošanas reģionā, integrācijai darba tirgū. Projekta ietvaros tika izstrādāta rokasgrāmata „Ieteikumi strādājot ar cilvēkiem, kuri atgriežas no ieslodzījuma vietām, lai veicinātu viņu integrāciju darba tirgū”. Rokasgrāmatas mērķauditorija ir speciālisti, kuri savā ikdienas darbā tiekas ar cilvēkiem, kuri atgriežas no ieslodzījuma vietām. Tie ir Valsts probācijas dienesta amatpersonas, sociālo dienestu speciālisti un nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītais projekts „Ieslodzīto, kuri izcieš pēdējo soda pusgadu, un no ieslodzījuma vietām atbrīvoto personu sociālās rehabilitācijas programma integrācijai darba tirgū”

Projekta mērķis bija attīstīt spējas dzīvot sabiedrībā un iekļauties darba tirgū cilvēkiem, kuri ir izcietuši sodu brīvības atņemšanas iestādēs, apgūstot un attīstot pamatprasmes gan soda izciešanas termiņa beigu posmā, gan tūlīt pēc soda izciešanas.

Projekta realizācija notika no 2005. gada 1. jūnija līdz 2006. gada 1. septembrim. Tā laikā notiesātie saņēma latviešu valodas apmācību un lietošanas neatkarības programmu. Projekta īstenošanai tika izveidota sadarbība starp Valsts probācijas dienestu, ieslodzījuma vietu pārvaldi un ieslodzījuma vietām, Valsts nodarbinātības aģentūru, Valsts profesionālās karjeras aģentūru. Projekta ietvaros Valsts probācijas dienesta un ieslodzījuma vietu pārvaldes darbinieki tika sagatavoti strādāt ar individuālo sociālās rehabilitācijas programmu, kas paredzēta notiesātajiem, kuri tiek gatavoti atbrīvošanai.

Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītais projekts „Nāc pulkā!”

Projekts tika vērsts uz Valsts probācijas dienesta klientu - bijušo ieslodzīto un krimināli sodīto personu - pilnvērtīgu iekļaušanos darba tirgū. Tas tika veikts ar motivācijas programmas realizāciju un to realizēja Valsts probācijas dienesta Tukuma teritoriālā struktūrvienība.

Projekts bija mērķtiecīgu pasākumu kopums, kuru rezultātā mērķauditorija spētu veiksmīgāk iekļauties vietējā sabiedrībā, aktīvāk iesaistīties darba meklējumos, atrodot darbu, iegūstot materiālo nodrošinājumu un mazinātos sociālās atšķirības, kā arī maksimāli samazinātos recidīva varbūtība.

Projekta ietvaros paredzētās aktivitātes bija atbalsta grupu veidošana, talkas, pārgājieni, lekcijas, u.c.

Projekta ietvaros īpaši tika izdalīts darbs ar jauniešiem, jo agrāki preventīvie pasākumi sniedz labākus rezultātus.

Projekts ir vērsts uz pieaugušo un jauniešu – jauno pieaugušo – motivēšanu pozitīvām izmaiņām viņu dzīvē un vērtību sistēmā.

Leonardo da Vinci finansētais mobilitātes projekts „ES dalībvalstu pozitīvā pieredze probācijas dienesta attīstībā”

Projekts tika realizēts no 2005. gada 1. maija līdz 2006. gada 1. maijam.

Projekta ietvaros tika plānota Valsts probācijas dienesta darbinieku prakse Igaunijas un Nīderlandes probācijas dienestos. Tas sniedza iespēju palielināt Valsts probācijas dienesta darbinieku kompetenci. Projekta mērķis bija sniegt Latvijas probācijas darbiniekiem pilnīgu ieskatu ārvalstu kolēģu darbā, smelties idejas jaunām darba metodēm, īpaši jau darbā ar nepilngadīgajiem.

Projekta ietvaros prakses laikā iegūtā informācija tika sniegta Valsts probācijas dienesta darbiniekiem. Projektu realizēja Valsts probācijas dienesta Tukuma teritoriālā struktūrvienība.

Projekts „Caur sidraba birzi gāju...”

Projekts „Caur sidraba birzi gāju...” ir vērsts uz augsta riska grupas jauniešiem – likumpārkāpējiem, kuri ir ar zemām pamatprasmēm, sociālo atstumtību. Projekts veicinās viņu iekļaušanos sabiedriskajā un darba dzīvē. Tā realizācijas laiks ir no 2006. gada 1. septembra līdz 2008. gada 30. jūnijam.

Projekta „Caur sidraba birzi gāju...” mērķis ir mazināt riska grupas jauniešu ar zemām pamatprasmēm sociālo atstumtību un veicināt viņu iekļaušanos sabiedrībā. Tāpat projekta mērķis ir izstrādāt motivācijas programmu jauniešiem ar zemām pamatprasmēm. Radīt motivāciju projektā iesaistītiem jauniešiem apgūt jaunus uzvedības modeļus, veicināt vēlmi un gatavību meklēt darbu, paaugstināt savu izglītību, palīdzēt jauniešiem iegūt ticību saviem spēkiem un drosmi uzsākt ko jaunu, kā arī sagatavot speciālistus darbam ar izstrādāto programmu.

EQUAL projekta darba rezultāti 2006. gadā

Pārskata gadā tika noslēgt līgumi par profesionālās izglītības programmu īstenošanu ieslodzījumu vietās, kā arī notika Šķirotavas, Ilģuciema, Matīsa, Valmieras, Grīvas un Jelgavas ieslodzījumu vietu sagatavošana profesionālās izglītības programmu realizēšanai.

Tika organizētas konsultācijas ieslodzītajām personām ar psihologu un sociālo darbinieku. Kopumā tika novadītas 6602 šāda veida konsultācijas. Turpinājās darbs pie klientu apzināšanas, kam nepieciešami sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, tai skaitā arī pēc atbrīvošanās.

Turpinājās darbs pie sociālo rehabilitācijas centru (SRC) un cietumu sociālo rehabilitācijas centru (CSRC) speciālistu teorētisko zināšanu un profesionālo iemaņu paaugstināšanas. Tika izmantotas tādas mācību metodes kā supervīzija, teorija un semināri. Projekta gaitā tika novadīti pieci semināri uzņēmējiem un pašvaldību speciālistiem par ieslodzīto personu nodarbinātības iespējām. Lai veiksmīgāk tiku realizētas sociālās rehabilitācijas programmas, tika organizētas Valsts probācijas dienesta un ieslodzījumu vietu pārvaldes speciālistu apmācības. Kopumā tika apmācīti 24 ierēdņi un darbinieki.

2006.gadā tika uzsākts darbs pie rokasgrāmatas ieslodzījumu vietās strādājošo darbinieku metodoloģiskajam atbalstam. Rokasgrāmatas veidošanā tika izmantota Ziemeļrijas probācijas dienesta palīdzība.

EQUAL projekta ietvaros tika veikts informatīvais darbs – izplatīti informatīvie bukleti gan ieslodzītajiem par iespējām saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, gan uzņēmējiem par iespējām nodarbināt ieslodzītos. Pārskata gadā tika noorganizēti 42 informējošie pasākumi ieslodzījumu vietās.

Ar projekta atbalstu ieslodzījumu vietās tika uzsāktas un realizētas dažādas profesionālās apmācības, lai uzturētu darba prasmes un iegūtu jaunas darba iemaņas atbilstoši valstī pastāvošajam darba tirgus pieprasījumam –

- šuvēju – drēbnieku profesionālā apmācība Brasas un Ilģuciema cietumā;
- galdnieku profesionālā apmācība Šķirotavas un Grīvas cietumā;
- pavāru palīgu profesionālā apmācība un pavāru profesionālās izglītības programmas apguve Ilģuciema cietumā.

Vispārējās izglītības programmas realizēšana notika Grīvas un Šķirotavas cietumos. Apmācību metodika tika izveidota ieslodzījumu vietām sadarbojoties ar izglītības iestādēm, kuras realizē vispārējās un profesionālās izglītības programmas.

Sadarbībā ar Vidzemes augstskolu pārskata gadā tika veikts pētījums par iespējām ieslodzītajiem un bijušajiem ieslodzītajiem saņemt izglītības, sociālās rehabilitācijas un nodarbinātības pakalpojumus. EQUAL ieviešanas projekts izstrādāja un aprobēja sociālās rehabilitācijas programmu „Dzīves skola 2”.

Pilotprojekta ietvaros tika izveidota un sekmīgi darbojās Darba prakšu koordinācijas vienība. Tās galvenais uzdevums bija izzināt ieslodzīto personu nodarbinātības jautājumus, ieskaitot profesionālo izglītību, mācību un darba prakšu vietas. Ir sagatavota Darba prakšu koordinācijas vienības darbības normatīvā bāze.

Normatīvās un likumdošanas bāzes sakārtošanas jomā projekta speciālisti piedalījās darba grupās, kuras izstrādāja ieslodzīto personu resocializācijas un ieslodzīto personu nodarbinātības koncepcijas projektus. Izmantojot ārvalstu pieredzi un ņemot vērā Latvijas valsts prasības (lielie sodu termiņi, ilgais pirmstiesas apcietinājuma laiks un citi), tika sagatavoti normatīvo aktu projekti.

2006.gadā notika arī pieredzes apmaiņas braucieni pie sadarbības partneriem uz Ziemeļriju, Poliju, Igauniju, Lietuvu un Somiju.

Valsts probācijas dienesta budžeta informācija

Valsts probācijas dienesta budžeta informācija

	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
		Apstiprināts tāmē gadam	Faktiskā izpilde
Ieņēmumi (kopā)	2 516 816	3 271 540	3 271 540
Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	2 516 816	3 271 540	3 271 540
Izdevumi (kopā)	2 516 231	3 271 540	3 270 387
Uzturēšanas izdevumi	2 019 645	3 067 865	3 067 412
Atalgojumi	755 416	1 496 276	1 496 276
Komandējumi un dienesta braucieni	37 857	x	43 427
Pārējie uzturēšanas izdevumi	1 226 372	x	1 526 946
Biedru naudas, dalības maksa	x	x	763
Izdevumi kapitālieguldījumiem	496 586	203 675	202 975
Nodarbinātība			
Faktiskais nodarbināto skaits	256	430	409
Vidējā darba alga	427		334

Pie kopējā Valsts probācijas dienesta budžeta ir pieskaitīti arī projekti: „Caur sidraba birzi gāju”, „Vienkārši par sarežģīto”

Līdzekļu sadalījums pa projektiem

Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītais projekts „Nāc pulkā!”

	Pārskata gadā	
	Apstiprināts tāmē gadam	Faktiskā izpilde
Resursi izdevumu segšanai	2 455	2 455
Izdevumi (kopā)	2 455	2 300
Atalgojumi	1 642	1 642
Komandējumi un dienesta braucieni	104	65
Pārējie uzturēšanas izdevumi	709	593
Subsīdijas un dotācijas	0	0

Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītais projekts „Pētījums: Ieteikumi nodarbinātības veicināšanai no ieslodzījuma atbrīvotām personām Kurzemes plānošanas reģionā”

	Pārskata gadā	
	Apstiprināts tāmē gadam	Faktiskā izpilde
Resursi izdevumu segšanai	5 573	5 573
Izdevumi (kopā)	5 573	4 098
Atalgojumi	3 504	2 091
Komandējumi un dienesta braucieni	0	0
Pārējie uzturēšanas izdevumi	2 069	2 007
Subsīdijas un dotācijas	0	0

Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītais projekts „Ieslodzīto, kuri izcieš pēdējo soda pusgadu, un no ieslodzījuma vietām atbrīvoto personu sociālās rehabilitācijas programma integrācijai darba tirgū”

	Pārskata gadā	
	Apstiprināts tāmē gadam	Faktiskā izpilde
Resursi izdevumu segšanai	12 938	12 938
Izdevumi (kopā)	12 938	9 766
Atalgojumi	7 543	6 730
Komandējumi un dienesta braucieni	66	0
Pārējie uzturēšanas izdevumi	5 329	3 036
Subsīdijas un dotācijas	0	0

Leonardo da Vinci finansētais mobilitātes projekts „ES dalībvalstu pozitīvā pieredze probācijas dienesta attīstībā”

	Pārskata gadā	
	Apstiprināts tāmē gadam	Faktiskā izpilde
Resursi izdevumu segšanai	1 830	1 829
Izdevumi (kopā)	1 830	1 830
Atalgojumi	0	0
Komandējumi un dienesta braucieni	0	0
Pārējie uzturēšanas izdevumi	0	0
Subsīdijas un dotācijas	1 830	1 830

Eiropas kopienas iniciatīvas projekts EQUAL

	Pārskata gadā	
	Apstiprināts tāmē gadam	Faktiskā izpilde
Resursi izdevumu segšanai	610 720	610 720
Izdevumi (kopā)	610 720	610 720
Atalgojumi	115 859	115 859
Komandējumi un dienesta braucieni	17 879	17 879
Pārējie uzturēšanas izdevumi	169 969	169 969
Subsīdijas un dotācijas	307 013	307 013

Valsts probācijas dienesta personāls

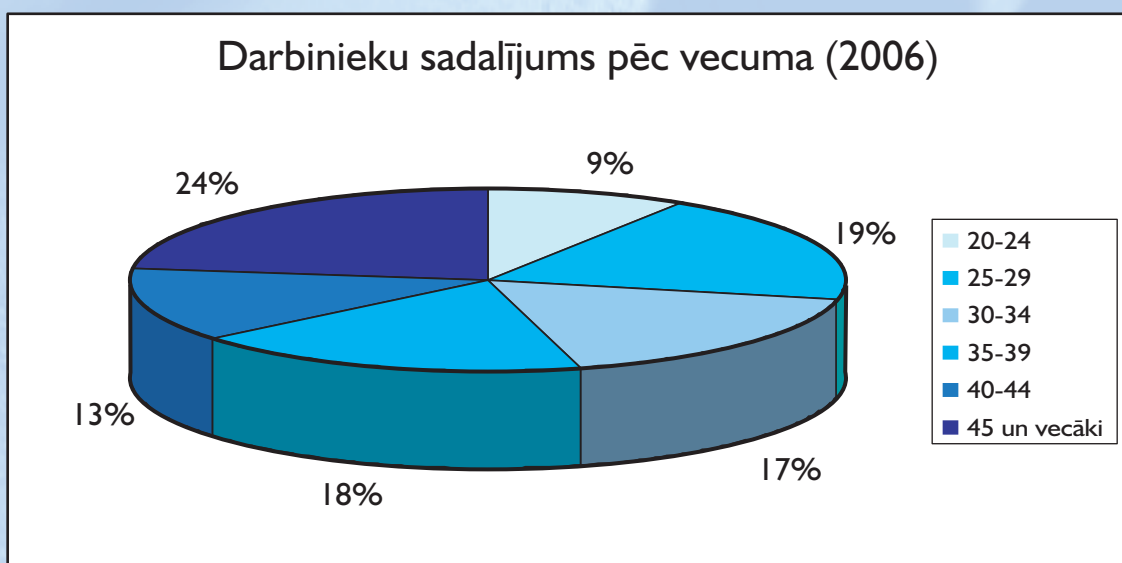
2006. gadā Valsts probācijas dienesta amatpersonu skaits sasniedza 409 darbiniekus, kas ir par 153 darbiniekiem vairāk nekā 2005. gadā.

Kopumā ierēdņa amatus ieņēma 351 cilvēki, bet 58 personas bija darbinieku statusā.

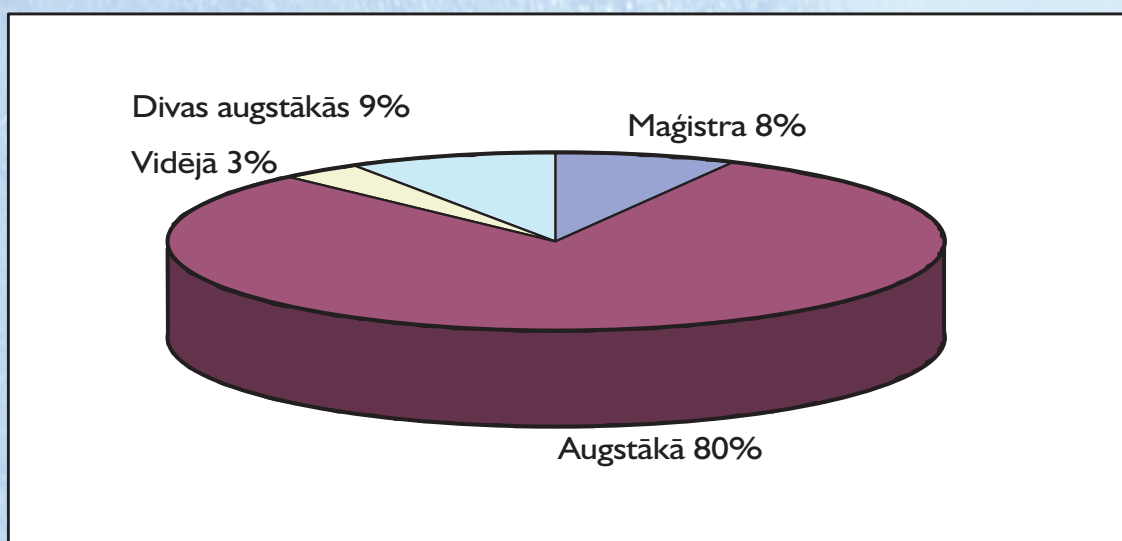
Sadalījums pēc dzimuma:

1.	Vīrieši	74
2.	Sievietes	335

Sadalījums pēc vecuma:

Sadalījums pēc izglītības:

Apmācības	Darbinieku skaits
Izlīgums	19
EQUIP programmas apmācības	14
Programma „Darbs ar agresīvu klientu”	61
Programma „Kognitīvi – biheiviorālās pieejas pamati”	82
Programma „Cienpilnu attiecību veidošana”	49
Programma „Vielu lietošanas menedžmenta programma”	45
Programma „Vardarbības novēršana”	58
Programma „Individuālais darbs ar klientu”	36
Uzraudzība Riska un vajadzību novērtēšanas metodes	203
Izvērtēšanas ziņojumu sagatavošana	203
Klientu lietas vadība un dokumentācija	57
Lietvedības dokumentu izstrādāšana un noformēšana	14
Ievads darbam valsts pārvaldē jauniešiem ierēdņiem	47
Administratīvais process	26
Ierēdņu profesionālā ētika	5

Valsts probācijas dienesta komunikācija ar sabiedrību

Sabiedrības informēšana un izglītošana

Valsts probācijas dienesta Komunikācijas nodaļai 2006. gadā ir bijuši četri galvenie darbības virzieni – iekšējā komunikācija iestādē, komunikācija ar sabiedrību, sadarbības ar ārvalstīm koordinēšana un sanāksmju un konferenču rīkošana.

Kā parādīja socioloģiskās aptaujas pētījums par sabiedrības informētību un attieksmi pret Valsts probācijas dienestu, tad apmēram 30% Latvijas iedzīvotāju ir informēti par to, kas ir Valsts probācijas dienests un atzīst, ka šāds dienests ir nepieciešams. No pētījuma var secināt, ka tomēr sabiedrības informētība par atsevišķām dienesta funkcijām ir zema. Izstrādājot Valsts probācijas dienesta Komunikācijas stratēģiju un darba plānu 2007. gadam, tas tika ņemts vērā un tiks likts lielāks akcents uz šo funkciju atspoguļošanu masu saziņas līdzekļos.

2006. gadā centrālajos drukātajos medijos Valsts probācijas dienests tika pieminēts 39 reizes. (2006. gadā netika uzskaitīti sižeti un reportāžas elektroniskajos medijos – radio, TV un internetā). Ziņu aģentūrā LETA ir bijušas 79 publikācijas par Valsts probācijas dienestu. Lielākais publikāciju skaits ir par dienesta funkciju piespiedu darbs - 10.

Reģionālajos laikrakstos, kas jau tradicionāli ir ieinteresētāki Valsts probācijas dienesta darbības atspoguļošanā, ir bijušas 110 publikācijas.

2006. gadā tika regulāri atjaunināta informācija interneta lapā www.probacija.lv. Informācija par Valsts probācijas dienestu ir iegūstama 3 valodās – latviešu, krievu un angļu. Vidēji mājas lapa dienā tiek apskatīta 1000 – 2000 reizes. Lielāka interese ir par amatu vakancēm, kā arī par Valsts probācijas dienesta funkcijām, kā arī kontaktinformācija.

Tāpat 2006. gadā tika turpināta dienesta bukletu izveide un izdošana. Tika izveidots buklets par izlīguma funkciju (latviešu valodā un krievu valodā).

2006. gadā Komunikācijas nodaļa organizēja arī 2 preses konferences – par Valsts probācijas dienesta realizētajiem projektiem un gadskārtējās konferences laikā.

Valsts probācijas dienesta Konsultatīvo padomju darbības rezultāti

2006. gadā Konsultatīvās padomes tika izveidotas visām Valsts probācijas dienesta teritoriālajām struktūrvienībām.

Valsts probācijas dienesta likuma 21.pants nosaka, ka teritoriālo struktūrvienību Konsultatīvajās padomēs ir jāiekļauj rajona (pilsētas) prokuratūras pārstāvis, rajona (pilsētas) tiesas pārstāvis, rajona (pilsētas) Valsts policijas pārvaldes pārstāvis, pašvaldības pārstāvis, Valsts probācijas dienesta teritoriālās struktūrvienības pārstāvis un ieslodzījuma vietas administrācijas pārstāvis tajās teritoriālajās struktūrvienībās, kuru darbības teritorijā atrodas brīvības atņemšanas iestāde.

Konsultatīvās padomes tiek veidotas un sasauktas, lai sekmētu institūciju optimālu sadarbību vienotas politikas īstenošanā probācijas jomā.

Pārskata gadā Konsultatīvajās padomēs biežāk tika risināti jautājumi par:

- Uzraudzības funkcijas realizēšanu.
- Piespiedu un sabiedriskā darba izpildes problēmām.
- Izvērtēšanas ziņojuma nozīmīgumu.
- Probācijas programmu nozīmi un ietekmi uz klientu.
- Izlīgumu.

2006. gadā katrā teritoriālajā struktūrvienībā vidēji notika divas Konsultatīvās padomes sēdes.

Sadarbība ar ārvalstīm

Valsts probācijas dienests 2006.gadā veicināja sadarbību ar ārvalstīm, piedaloties Francijā, Slovākijā, Ziemeļīrijā, Austrijā, Portugālē, Norvēģijā un Slovēnijā organizētajos semināros. Tika gūta pieredze un paplašinātas zināšanas tādos jautājumos, kā izlīgums (mediācija), taisnīguma atjaunošana, dzimumnoziedznieku uzraudzība, izglītības iespējas ieslodzījumu vietās.

Nozīmīgs sadarbību veicinošs pasākums, ar Latvijas Valsts probācijas dienesta pārstāvju piedalīšanos, bija Eiropas probācijas konference (CEP) Spānijā, kurā tika analizētas dažādas aktualitātes un apspriesta citu Eiropas valstu pieredze probācijas jomā.

Pārskata gadā notika vizīte Moldovas republikā, Valsts probācijas dienesta pārstāvji konsultēja Moldovas Tieslietu ministrijas darbiniekus probācijas sistēmas izveidē. Moldovas probācijas dienesta izveidē par pamatu ir ņemti Latvijā izstrādātie normatīvie akti un probācijas attīstības koncepcija.

Ar Ārlietu ministrijas finansiālu atbalstu probācijas dienesta pārstāvji devās priekšizpētes vizītē uz Gruziju, lai iepazītos ar šis valsts probācijas dienestu un tādējādi sagatavoti projektu Gruzijas probācijas sistēmas stiprināšanai.

EQUAL projekta ietvaros, notika braucieni uz Poliju, Igauniju, Somiju, Lietuvu un Ziemeļīriju. Vizīšu laikā Latvijas Valsts probācijas dienesta darbiniekiem bija iespēja iepazīties ar šo valstu probācijas dienestiem, ieslodzījumu vietu pieredzi darbā ar notiesātajiem un nevalstisko organizāciju pieredzi darbā ar bijušajiem notiesātajiem.

Komunikācijas nodaļa ir izveidojusi starptautiskās sadarbības partneru datu bāzi un, izmantojot intranetu pieejamību, visiem dienesta darbiniekiem ir iespēja iepazīties ar ārvalstu komandējumu atskaitēm.

Valsts probācijas dienesta plāni 2007. gadam

Galvenie uzdevumi

- Pilnveidot dienesta funkciju tiesisko regulējumu un uzlabot funkciju izpildes kvalitāti.
- Attīstīt probācijas programmu īstenošanu Valsts probācijas dienestā un ieslodzījuma vietās.
- Nodrošināt izlīguma īstenošanu visā Latvijā.
- Ieviest jaunus riska un vajadzību novērtēšanas instrumentus.
- Izveidot probācijas klientu datu bāzi.

Plānotie pētījumi 2007. gadā:

- “Sabiedriskā darba nozīme sociālās atstumtības mazināšanā”.
- “Piespiedu darba nozīme sociālās atstumtības mazināšanā”.
- „Faktori, kas veicina jaunatnes noziedzību, tās apkarošanas un sociālās uzvedības korekcijas iespējas”.